

NORSK FRILUFTSLIVS LANGTIDSPLAN 2019-2022

Prioriterte mål og resultater de frivillige friluftslivsorganisasjonene skal arbeide i felleskap for å oppnå.

Norsk Friluftslivs hovedmål i perioden er å styrke medlemsorganisasjonenes arbeid gjennom myndighetskontakt. Norsk Friluftsliv skal på vegne av organisasjonene fremme felles politiske og økonomiske krav, formidle relevant kunnskapsgrunnlag og kanalisere ressurser til organisasjonene. Norsk Friluftslivs samfunnskontakt og kommunikasjon skal virke sammen med og forsterke organisasjonenes eget arbeid.

Visjon for perioden:

«Friluftsglede for flere - oftere»

Hovedmål og tiltak i perioden:

- Handle i tråd med vedtektenes §1 med spesiell vekt på politisk påvirkning, friluftslivsorganisasjonenes ressurser og friluftslivets naturgrunnlag
- Fremme krav om at handlingsplan for friluftsliv følges opp med tiltak og ressurser
- Fremme friluftslivets posisjon i kommunale areal-, aktivitets- og folkehelseplaner og begrense utbygging i inngrepsfrie naturområder som er viktige for friluftslivet
- Arbeide for et sikkert friluftsliv gjennom opplæring, holdningskampanjer og målrettet opplysningsarbeid i organisasjonene
- Jobbe for at alle innbyggere kjenner til sine nærmeste friluftslivsområder og veien dit
- Fremme friluftslivet som løsning og virkemiddel til bedre bærekraft, klima og miljø
- Jobbe for friluftsliv som inkluderingsiltak i alle organisasjoner
- Jobbe for at friluftsliv kommer sterkere inn som mål og metode i pedagogisk utdanning og måldokumenter

Målgrupper og virkemidler:

- Egne organisasjoner
 - Felles uttalelser og prioriteringer. Norsk Friluftsliv oppleves som viktig felles talerør og servicekontor
- Politikere og embetsverk
 - Videreutvikle tett og systematisk kontakt – de skal oppleve oss «på» i alle viktige saker for friluftsliv
 - Levere gode høringer og innspill
 - Være leverandør av fakta, samfunnsøkonomiske beregninger og kunnskapsgrunnlag
- Media
 - Godt synlig i sosiale medier. Være en betydelig leverandør av faktastoff, undersøkelser, kronikker, pressemeldinger
- Andre organisasjoner og virksomheter
 - Styrke allianser. Vi skal oppleves som en aktør som bygger lag og trekker sammen for å oppnå felles mål

Budskap:

- Friluftslivets egenverdi og samfunnsnytte: Viktig for vår kultur og folkehelse
- Det er bedre å forebygge enn å reparere - det er behov for et vesentlig folkehelseløft hvor friluftsliv er et hovedvirkemiddel for økt fysisk aktivitet
- Styrking av organisasjonenes frie midler er en forutsetning for rekruttering av flere frivillige, opplæring, deltakelse og frekvens i friluftslivet
- Mer bevart, allsidig, tilgjengelig og nødvendig tilrettelagt natur for friluftslivet
- Allemannsretten må ivaretas og styrkes. Nei til betaling for naturtilgang
- Aktivitetsråd bør etableres i alle kommuner

Ressurser til gjennomføring av arbeidet:

- Kompetanse og ressurser i organisasjonene
- Norsk Friluftslivs administrasjon, styre og ressursgrupper
- Nettverk og allianser
- Forum for Natur og Friluftsliv (FNF)
- Kontingenter, drifts- og prosjektmidler

Delmål og tiltak:

Delmål og tiltak skal støtte opp om hovedmålene for LTP-perioden

7.1 Felleskap

Organisasjonene står sammen i sentrale krav og uttalelser.

Internt og eksternt fremstår vi som et felleskap preget av troverdighet, respekt og engasjement

Organisasjonene opplever Norsk Friluftsliv som en verdifull møteplass, døråpner og tydelig talerør.

Organisasjonene henter ut resultater og synergieffekter ved deltakelse i fellesskapet.

Organisasjonene opplever god støtte fra Norsk Friluftslivs administrasjon.

- Gi god støtte i søknads- og rapporteringsprosesser
- Gi god informasjon om aktuelle saker og forslag til uttalelser
- Styrke nettverksarbeid med ulike organisasjoner og ressursmiljøer
- Videreutvikle friluftslivets uke som aktivitetsuke med nasjonal oppmerksomhet
- Etablere aktivitetsråd i et større antall forsøkskommuner
- Arbeid og organisasjon tilpasset regionreformen
- Ha avholdt forskningskonferanse, landskonferanse, GS møter og andre samlinger som møter organisasjonenes behov
- Arbeide for et felles register over friluftslivrelaterte skader med sikte på læring og begrense ulykker

7.2 Myndighetskontakt

Norsk Friluftsliv er aktive partnere i samfunnets arbeid med friluftsliv, helse, kultur, natur og miljø.

Myndigheter skal anerkjenne friluftsliv som viktig for å ta vare på natur, og ta like stort økonomisk

ansvar for friluftslivet som for idretten. Norsk Friluftsliv oppleves av myndighetene som en tydelig og troverdig røst i viktige friluftspolitiske saker.

- Systematisk oppfølging av partier, komiteer, departement, direktorater og andre offentlige aktører i tett dialog med medlemsorganisasjonene
- Utarbeide og gjennomføre gode handlingsplaner for valget i 2021, og få inn friluftsliv som kilde til livskvalitet og folkehelse i alle partiers program i 2021
- Kommunikasjon gjennom media som sentralt virkemiddel for å oppnå politisk skyvekraft
- Fremme godt samvirke mellom friluftslivsorganisasjonene og fylkene

7.3 Synlighet og omdømme

Norsk Friluftsliv fremstår som sterk forsvarer av allemannsretten og allmennhetens interesser i friluftspolitiske saker. Politisk styrke og gjennomslagskraft gjennom synlighet og mediaformidling. Norsk Friluftslivs administrasjon og organisasjoner bidrar årlig med en rekke kronikker, artikler, innlegg og kommentarer, og er en tydelig røst i viktige og prinsipielle friluftslivspolitiske saker.

- Kommunisere friluftslivets betydning for den enkelte og samfunnet, som kulturbærer og kilde til helse og at aktiv naturbruk er godt natur- og miljøvern. «Vern gjennom hensynsfull bruk»
- Styrke fokus på sikkerhet og kunnskap som gir kompetanse til trygg ferdsel på eget ansvar
- Økte ressurser til satsing på kunnskapsformidling og kommunikasjon gjennom digitale medier
- Sterkere, spissere, hyppigere og mer tydelig i kommunikasjonen overfor målgruppene

7.4 Økonomi

Staten styrker sin støtte med minst 100 millioner i året, og verdsetter organisasjonenes innsats i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Organisasjonene har større tilgang til frie driftsmidler. Friluftsliv er en forutsetning for å oppfylle statens idrettspolitik

- Dokumentere friluftslivets samfunnsøkonomiske betydning og potensialet ved investeringer
- Dokumentere bedre effektene av tildelte midler og av organisasjonenes tiltak
- Fokuserer på løsningene og de gode resultatene
- Styrking og organisering av frivillighet krever mer frie midler
- Fremme økt offentlig satsing på forskning

7.5 Naturgrunnet

Allemannsretten er kjent i befolkningen, og står sterkt politisk.

Friluftsliv interesser verdsettes høyere i arealforvaltning.

Samfunnet satser aktivt på tilgang til og tilretteleggelse av nærfriluftsområder.

Tilgang til områder for friluftsliv er et krav ved planlegging av nye bo-områder.

Verneområder får individuelt tilpassede forskrifter for friluftsliv

- Være en tydelig røst i viktige arealsaker med sterkere fokus på vern og verdsetting av friluftslivets naturområder
- Stimulere til gode fylkes- og kommuneplaner for friluftsliv gjennom tettere kontakt med regionalt embetsverk, politikere og samarbeid med FNF
- Dokumentere naturgrunnetets betydning samfunnet, den enkelte og for folkehelsen
- Fremme energisparing og effektivisering som alternativ til naturødeleggende kraftutbygging
- Sikre at allmennhetens interesser er godt ivaretatt ved Finnmarkskommisjonens arbeid

VEDLEGG TIL LANGTIDSPLAN:

A: Friluftslivets stilling – en kortfattet situasjonsbeskrivelse

Handlingsplanen for friluftsliv: En meget god plan med alt for få ressurser til oppfølging. Flere hovedtiltak er igangsatt av departementet.

Opplevd gratis: Friluftsliv er høyt skattet men i lite grad et politisk tema eller på dagsorden i forbindelse med samfunnets prioriteringer. Forestilling om at friluftslivets samfunnsgevinster ligger for langt frem, vi har nok av natur og at natur og aktivitet er gratis er Norsk Friluftsliv organisasjonenes viktigste politiske utfordring.

Manglende ferdigheter: Mange mennesker mangler ferdigheter og erfaring i friluftsliv og kunnskap om allemannsretten. Friluftsliv er en kulturell kompetanse som må læres, og organisasjonene er en viktig arena for dette. Friluftslivets bidrag som kulturbærer, kunnskapsformidler og betydning for folkehelsen er kjent, men ikke nok anerkjent. Ungdom er blitt enda mer inaktive. Politikere ønsker å styrke aktivitet i skole og barnehage.

Begrenset økonomi: Norsk Friluftsliv møter stor velvilje, men liten bevilgningsvilje i møte med politikere. Kostnader øker og frie midler er begrenset. Forvaltning prioriterer annen forvaltning. Det er vanskelig å få finansiert organisasjonenes basisaktiviteter. Dette utfordrer Norsk Friluftsliv-organisasjonenes oppdrag: å tilrettelegge for "Friluftsliv for alle".

Økt bevissthet: Friluftslivets egenverdi og samfunnsnytte dokumenteres av stadig nye rapporter. Friluftsliv står fortsatt sterkt i Norge som en prioritert og foretrukket fritidsaktivitet. Flere undersøkelser bekrefter høy deltakelse, preferanse i befolkningen og friluftslivets gevinster for samfunnet og den enkelte. En rekke aktivitetsområder er i vekst. Lokale og regionale myndigheter ser i større grad friluftsliv som et aktivitetsalternativ for allmenheten.

Kamp om arealer: Energipolitikk, og nå særlig sterkt press på utbygging av vindkraft, motorferdsel, befolkningsvekst, hyttebygging, turisme og endret bosettingsmønster endrer tilgangen til og behovene for friluftslivsarealer, både i tettsteder og i utmark. Lovlig nedbygging av natur er blant friluftslivets største trusler. Utbygging i strandsonen har også økt, på tross av vernebestemmelser. Og når natur vernes, er det ikke uvanlig at forskrifter legger unødige hindre for utøvelse av friluftsliv.

Regionreform: Regionreformen vil endre samspillet mellom frivillighet og myndigheter både politisk og økonomisk. Organisasjonene er i ulik grad forberedt på dette.